

in visoko spoštujejo poslance, kakor sta n. pr. dr. Radaj, baron Goedel.

Tretjič očita Schmiderer, da so naši poslanci kmata v nemar puščati in mu večje dače naložili. To zopet ni res. Resnica pa je, da so dejelne stroške štajerske od 800.000 fl. do 4½ milijona pozvišali nemški liberalci in torej davke pomnožili; resnica je dalje, da so gruntno dačo liberalci l. 1869 začeli uravnnavati, po liberalcih n. pr. Sorschagg u., Hrastnigg-u itd. grunte previsoko vcenjevali in pri celiem delu 25 milijonov potrošili. Konservativni poslanci, med njimi baron Goedel, so le ob konci prišli še do besede in za kmata rešili, kar je bilo še mogoče. Tako so liberalci 41 milijonov kmetom heteli naložiti, konservative so to potisnili do 37 in letos do 34½ milijona t. j. za 3. oziroma 8 milijonov gruntui davek znižali.

Kako se je baron Goedel za kmete izvrstno potegoval, priča to, da je s poslancem Schaupp-om vred predlog stavil: naj se tarife za vinograde, travnike, sadovnjake in gozde znižajo, kar bi davek znatno zmanjšalo.

No, in zakaj ta predlog ni bil sprejet? Zato, ker so liberalni poslanci posebno štajerski, tedaj Schmidererjeve, (Čujte) proti Goedelu glasovali. Schmiderer se je torej, kakor časti-lakomni vran v basni od Glantschnigga nakinčati dal s tujim perjem, pa glejte, sedaj mu ga izpipljemo in pred nami stoji pravi nemško-liberalni vran, katerega kmetja za živo glavo ne vzamejo.

Da ni res, da Slovenci nemščino Sovražimo ali se nje naučiti svojim branimo, to kažejo naši oklici, kder tirjamo, da bodi celo v malih šolah nemščina o pravem času poučni predmet; druge šole pa uravnane tako, da bodo slovenski dijaki znali popolnem nemški in slovenski.

Ker Schmiderer-Glantschnigg v svojih oklicih toliko neresal in zvijač potrebujeta, da bi kmetom nemških liberalcev vrinola, kriva sta sama, da jima nobena pametna slovenska duša niti toliko za njihove širokokonstna obetanja ne da, kar bi pod nohet djali. Proč z lisjakovec in jihovimi smrdljivimi oklici! Držimo se oklicev Slovenskega društva. Ti so pošteni, resnišni, odkritosrčni! Desterniški.

Cigare, šnops, petaki.

Kar vsakega poštenega Slovencea žaliti more, to je predzrost liberalnih šuntarjev iz mest. Ti lečijo po deželi in skušajo naše ljudi podmitati, da bi liberalcem, nemškutarjem dali svoj glas ali od volitve izostali. Sram budi liberalce, ki se takega grdega, nepoštenega sredstva poslužujejo. Cigare delijo in šnops kupujejo in celo petake stotake ponujajo. Ne-

kemu županu v Slov. goricah so ponudili 100 gold., če jim pomaga, da nemčurji ondi prodejo, v neko ves na Dravskem polju so poslali iz Maribora 200 gold.

Slovenci, bodite pošteni, ne prodajte svoje časti, svoje volilne pravice, svoj rod za par revnih cigar, za kupico šnopsa ali nekaj Judeževih grošev. Storite, kakor je storil poštenjak Slovenc v celjski okolici, kateremu je nemčursk liberalec iz Celja ponudil najprej cigaro potem petak, če vsaj od volitve izostane. Reče mu: „kaj menite, gospod, da Vam jaz za petak prodam svojo poštenje, svojo čast! Tu niste na pravega naleteli.“ Nemčurja spreleti sedaj strah in zajecija: „Ej, ne bodite hudi, saj Vam petaka nisem ponujal za volitev, ampak da mi deske pripeljate od žage.“ Glejte, lisjaka, potuhnjeca! Čast in slava pa slovenskemu poštenjaku!

Gospodarske stvari.

Naglo napenjanje goveje živine.

Pravo napenjanje pri goveji živini ima nagel pretek, in obstoji v prevelikem razviti smrdljivega in spridenega zraka (gaza) v vamu iz povzrite krme.

Znamnja: Kratko po jedi ali na paši, pa tudi med jedjo, začne na levej strani vamp poln nastajati, in tako naglo, da v nekterih minutah ta leva lačna posebno in nenavadno vun napeta postaja in više od kočke sega.

Od začetka je ta višina leve lačne še gibčna in prožna in, ako bolezen svojo pot naprej gre, postane leva lačna celo trda tako da se na pritisk z roko ne všine več; pri ti stopnji bolezni začne živila skekati, mrčati, zadnjimi nogami naprej biti, je nemirna, se hoče vleči, sapo ima težko in hitro, se sloči s hrbotom kvišku, rep vzdiguje in se zelo nemirno obnaša, oči dobi napete in pogled je prestrašen, žalosten, ker ima smrtno britkost v sebi.

Nadalje, ako ni hitre pomoč, se ta znamnja še groznejše vidijo, živila začne zijati, po celiem truplu postane trda, shine cedi, žlemnate kože so rdeče žile tripljejo hitro in neredno, podkožne žile zatečejo, živila se trese in omahuje semtertje in ako zdaj ni uagle pomoči, se zgrudi na tla, jo trga po udih, in zaudušena svojo življenje konča, v ½—1 ure.

Uzroki: Ta bolezen nastane po prenagli in preveliki jedi presoknate krme, kakor: po detelji, redkeje po travi, repi, zelji in po krompirjevi cimi, ali korenjevkii i. v. t. nadalje vžitje rosne ali namrznene hrane; posebno je škodljivo na kupih ogorjene, ovele, napol suhe, napol zeleni krme polagati; slednjič še napenjanje stori, ako se po vžitji zeleni krme prehitro pije. Po tem nerednem vžitji nastane v želodci naglo ki-